

AANGESPANNEN PAARD
ZANDHOVEN v.z.w.

APZ – Nieuws

Vergadering van 27 mei 2016

APZ-clubrit met vaardigheidsparcours

Het bestuur zal een clubrit organiseren op zondag 17 juli 2016 voor leden en niet-leden. De rit wordt gevolgd door een vaardigheidsparcours. Meer informatie zal volgen in ons volgend clubblad. Gelieve deze datum reeds te noteren in uw agenda.

Varia

Ook dit jaar wil het APZ het clubkampioenschap organiseren. Door deel te nemen aan ritten/wedstrijden die vermeld staan in de kalender in ons maandelijks clubblad kan de menner 1 of 5 punten verdienen zoals vermeld. Gelieve uw deelname steeds kenbaar te maken aan Liliane zodat een juiste rangschikking kan worden opgesteld.

Leden die deelnemen aan menwedstrijden of mentochten verzoeken wij om een tekst, eventueel aangevuld met foto's, over te maken aan het bestuur zodat dit kan worden opgenomen in het clubblad. Dit leest aangenamer dan de technische/wetenschappelijke artikelen die wij zelf moeten gaan zoeken op het internet. Een mailtje hebben wij het liefst maar geschreven kan ook.

Bij gebrek aan teksten, zal het APZ-bestuur zich soms zelf wagen aan het schrijven van een tekst. Indien er fouten instaan, gelieve ons hier dan melding van te maken zodat wij dit kunnen rechtzetten.

ZOEKERTJES / TE KOOP:

Wie iets te koop wil aanbieden of iets zoekt dat te maken heeft met de paardensport, kan dit nog steeds aan ons doormailen. De vraag of advertentie zal dan een tweetal maanden verschijnen in ons clubblad en op onze website. Dit is een gratis dienst voor onze leden.

AGENDA

Datum	Ptn	Omschrijving
2016		
01/05-06-2016		Saumur (F) - CAI
11/12-06-2016	1	Linden – CAN* - CAN** !!! AFGELAST !!!
12-06-2016	1	Keizer Karel-tocht Vertrek : LRV terreinen aan de Boekweitbaan in Kasterlee Organisatie : Recrea-Men Meer info op de Site of bij : Marc Soontjes 0497/29.14.44
19-06-2016	1	Ruiter- en koetsentocht te Berendrecht: Vertrek : Steenovenstraat 137 in Berendrecht tussen 9u en 11u. Camping De Watertoren De organisatie is in handen van Walter Vanhout, voor extra info kan je mailen walter.vanhout@telenet.be
25/26-06-2016	1	Hatrival: A +B+ C – CAN* - CAN**
02/03-07-2016	1	Merksplas: CAV – CAN* - CAN**
17-07-2016	5	APZ - Clubrit en vaardigheidsparcours
29-07-2016		APZ - Ledenvergadering: te Zandhoven, Domein Bruyneel om 20.00 uur

Tourtocht

Zondag 19 Juni 2016

Menners 8 Euro

Ruiters 4 Euro

Uitgepijlede route

15 km of 30 km

Waar:
Camping de Watertoren
Steenovenstraat 137
2040 Berendrecht

Contact:
Gsm Walter: 04/76.63.05.96
Gsm Natascha: 04/99.38.69.18

Vertrek:
Individueel tussen
9u00 - 11u00
+ tussenstop met drankje.

Info : Dierenwijding 30 oktober 2016

Verplicht:
Eigen BA-verzekering

**Glenn
Geerts**

- ~ Lesgeven
- ~ Opleiden van paarden
- ~ Leren mennen

Hoogstraatsebaan 175
2390 Oostmalle

0032 473 702 602
geerts_glenn@hotmail.com

www.glenngeerts.be

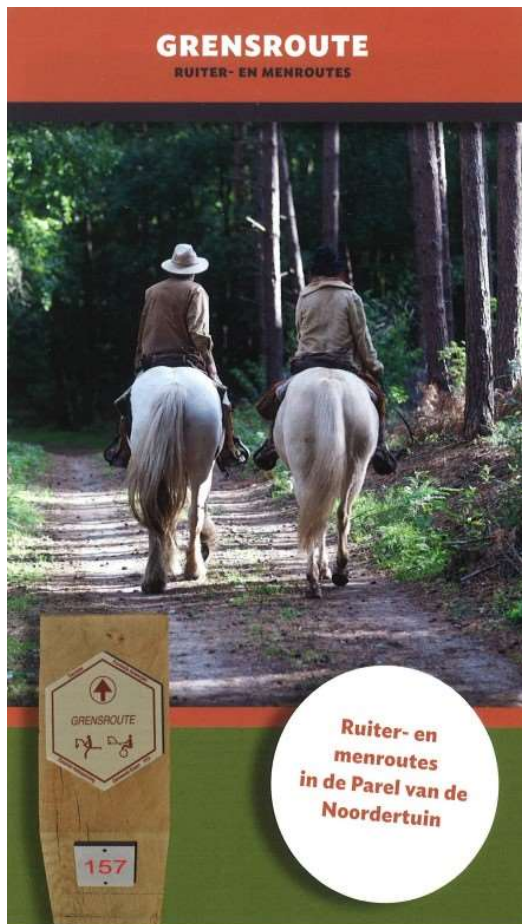
Foto's uit de "oude doos"

Pioniers van de Westvlaamse mensport

Essen heeft er een toeristische troef bij, de Grensroute voor ruiters en menners

Ontdek Essen met paard en koets

Met een uitgebreid netwerk van wandel- en fietsknooppunten is Essen een paradijs om te voet of met de fiets te verkennen. Vanaf mei 2016 is er een nieuwe troef bijgekomen, de 'Grensroute' voor ruiters en menners. Het was de Essense Aanspanning vzw die in samenwerking met de gemeente en het VVV aan de kar trok om dit project op poten te zetten, Toerisme Provincie Antwerpen subsidieerde mee voor de realisatie van het project.

Drie lussen vormen één grote grensroute

De drie lussen -van elks ca 15km- van de grensroute (blauwe lus Horendonk, oranje lus Heikant/Hoek en groene lus Wildert/Grenspark) bevinden zich voornamelijk op Essens grondgebied met enkele overlappings in Kalmthout en Nederland. Verbindingswegen koppelen de routes aan elkaar zodat je één grote toer kan maken. Via de groene lus kan je ook een stukje van het Grenspark ontdekken, deze lus voert je door het bos van Groenendries, door de Verbindingsstraat en langs het Stappersven richting Wildertse Duintjes. Andere natuurgebieden die worden aangedaan zijn de Horendonkse bossen en de noordkant van domein Hemelrijk. Onderweg kan je halt houden aan maneges, horecagelegenheden, musea en zelfs met je paard blijven overnachten in een van de hoeses of B&B's. De routes zijn goed aangegeven door bordjes met routenummers en de pijlen duiden de richting aan.

Officiële opening van de Grensroute op 8 mei 2016

Op zondag 8 mei werd de 'Grensroute' geopend, met eerst een officieel woordje door Schepen Brigitte Quick en coördinator Mark van Geldorp van de Essense Aanspanning. Daarna werd een stukje van de route ingereden door enkele ruiters en een groot aantal menners, waarbij de genodigden konden plaats nemen in de rijtuigen.

Praktische routekaart te koop

Er is een praktische routekaart te koop voor 5,00 euro in VVV De Tasberg te Essen en in de maneges, horeca en logies die op de route liggen.

www.vvessen.be - info@vvessen.be

(Bron: Paardenpunt Vlaanderen - <http://paarden.vlaanderen/nl/home>)

// Opening Ruiter- en Mennetwerk de Merode

In kader van het Plattelandsproject vond op zaterdag 30 april de officiële opening van het nieuwe Ruiter- en Mennetwerk de Merode plaats. Het gebied - uitgestrekt over Vlaams-Brabant, Limburg en Antwerpen - werd in 2004 overgekocht van familie de Merode door de Vlaamse Landmaatschappij, die ervoor gezorgd heeft dat het prachtige groengebied een eigen identiteit kreeg en niet zou versnipperen. De opening van dit nieuwe routenetwerk was een heus evenement met een zoektocht te paard, vertrekkende aan de Witputstraat in Blauberg (Hertberg) om 8:30. Tijdens het evenement werd meer info gegeven over het nieuwe netwerk, dat om 13:30 officieel geopend werd, en werd de nieuwe ruiterkaart de Merode gelanceerd. Hierna startte ook de hoffelijkheids- en veiligheids campagne voor de recreanten in het gebied. Langs de nieuwe routes zijn dan ook

spandoeken van Paard op de Baan? Kalm aan! te vinden, evenals een Hoffelijkheidsroute. De nieuwe routes worden aangegeven aan de hand van lichtbruine rechthoekige bordjes aan de kant van de weg. Verder zijn er ook nieuwe trailerparkings voor bezoekers die van ver komen. De kaart van het Ruiter- en Mennetwerk is voor €6,50 te koop bij de toeristische infokantoren van Geel, Herselt, Laakdal, Westerlo, Scherpenheuvel-Zichem, Tessenderlo, Aarschot en Diest.

Op onze pagina over toerisme vindt u een dossier terug over dit nieuwe ruiter- en mennetwerk, onder de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg.

[» Klik hier voor de link naar onze pagina over toerisme.](#)

(Bron: Paardenpunt vlaanderen - <http://paarden.vlaanderen.nl/home>)

(Bron foto's: Vlaamse Landmaatschappij – VLM – www.vlm.be)

Pas op voor teken

Je hebt gisteren een heerlijke buitenrit gemaakt met je paard. Verbaasd zie je vandaag tijdens het poetsen een aantal bruine zachte, bolletjes in zijn oksel. Bij nadere inspectie zitten daar kleine pootjes aan: het zijn teken! Wat betekent dit voor je paard?

Tekst: Julia Schay-Beneke / Foto's: pa/dpa, Privat, Jakub Wójtowicz/Stockphoto, www.slawik.com

Ze verstoppen zich graag in het gras. En dan vooral in hoog gras. Langs bosranden en in struiken, wachten ze rustig tot er een gastheer langskomt die hen aan een maaltijd moet helpen. Via het orgaan van Haller peilen de parasieten stoffen die mensen en dieren uitscheiden, bijvoorbeeld ammoniak in zweet of kooldioxide in de uitademlucht. Zodra ze deze lucht waarnemen, laten ze zich gewoon vallen om met hun slachtoffer mee te liften. Vervolgens zoeken ze op de

gekozen gastheer een geschikte plek om zich vast te bijten en bloed op te zuigen. Op zich is deze bloedmaaltijd niet het probleem. Maar veel Europese teken dragen tijdens het zuigen van het bloed van hun gastheer virussen of bacteriën op hem (of haar) over. In onze streken gaat het dan meestal om de bacterie *Borrelia burgdorferi*. Ten gevolge van een vroeger contact met bos- en woelmuizen en andere bos- en knaagdieren die de ziekteverwekker overdragen maar zelf immuun zijn, is naar schatting één op de vier of vijf teken besmet met deze bacterie.

Begin jaren zeventig, nadat meerdere mensen in de Amerikaanse stad Lyme in de deelstaat Connecticut ten gevolge van een tekenbeet ziek waren geworden, slaagde de Zwitserse bacterioloog Willy Burgdorfer erin om de spiraalvormige bacterie uit een teek te isoleren. Daarom werd de bacterie naar hem genoemd; de ziekte borreliose wordt ook vandaag de dag nog Lyme-borreliose genoemd. Alle drie ontwikkelingsstadia van de teek (larve, nimf, volwassen teek) kunnen deze ziekte overbrengen. De overdracht van de bacteriën gebeurt op zijn vroegst 24 uur nadat de teek het bloed van zijn gastheer heeft opgezogen: de (ziekte)verwekker begint zich dan te vermeerderen.

Diagnose

Hoe en wanneer de overdracht van *Borrelia*-bacteriën plaatsvindt, staat dus vast – maar niet de gevolgen voor de besmette mensen en dieren. Feit is dat in beide gevallen niet automatisch een infectie optreedt. Terwijl er talloze studies bestaan over en voorbeelden van mensen die ziek werden, is de ziekte bij paarden voor veel dierenartsen nog steeds een raadsel. "Sinds halverwege de jaren tachtig, toen het onderwerp borreliose actueel werd, werd ik slechts tweemaal met een paard geconfronteerd dat symptomen vertoonde die volgens mijn collega's en mij op borreliose duiden", legt professor dr. Kurt Pfister, veterinaire parasitoloog aan de Ludwig Maximilian universiteit in München, uit. "Deze paarden hadden been- en gewrichtsproblemen en daarom werd het stellen van de diagnose versneld." De immuun-diagnostische bewijzen en

de succesvolle behandeling met antibiotica leken de diagnose te onderstrepen. "Daarover waren we het eens, maar we waren er niet honderd procent zeker van", benadrukt professor Pfister. Omdat een gewrichtspunctie bij een paard zeer gevaarlijk is, werd het bewijs van de aanwezigheid van Borrelia-bacteriën in de getroffen gebieden niet geleverd.

Ook voor Uwe Hörügel, gespecialiseerde paardenarts en leider van de afdeling gezondheidsdienst voor paarden in Dresden, vormt het stellen van de diagnose het voornaamste probleem: "De diagnose of een paard al dan niet ooit contact met deze bacteriën heeft gehad, is door middel van bloedonderzoek op antilichaampjes tegen Borrelia burgdorferi vrij eenvoudig te stellen", legt hij uit. "Maar om te zeggen of een paard op dat moment drager van deze bacteriën is, is veel moeilijker. En diagnosticeren of de ziekte van een paard door deze bacteriën is veroorzaakt, is extreem moeilijk." Bij verdenking van een acute infectie kan men echter proberen de verwekker in het bloed, de urine, in huidweefsel, ruggenmerg of gewrichtsvocht op te sporen. "Dit kan door het analyseren van de genetische aanleg of, wat nog moeilijker is, door het kweken van de bacteriën in het laboratorium."

Maar bij een levend paard de eenduidige diagnose van Lyme-borreliose stellen, blijft problematisch tot speculatief. Kurt Pfister heeft enkele jaren geleden in zijn instituut een langlopend onderzoek met 250 paarden uitgevoerd. Het resultaat was na twee jaar duidelijk: tijdens het onderzoek werd ieder paard op een gegeven moment in deze periode positief op antilichaampjes tegen Borrelia burgdorferi getest. "Desondanks waren alle paarden door en door gezond", benadrukt professor Pfister. Ervan uitgaand dat elke vijfde teek besmet is, zou dan volgens hem – puur statistisch gezien – betekenen dat ieder paard tijdens één seizoen met Borrelia-bacteriën in contact komt. Paarden worden immers relatief vaak door teken gebeten. Daarom is er nauwelijks een paard dat niet met een voldoende groot aantal Borrelia-bacteriën besmet is geraakt en dientengevolge ook borreliose had moeten krijgen. Maar normaal gesproken bestrijdt het afweersysteem de verwekker.

Symptomen

Ook de resultaten van de verschillende proeven met pony's die experimenteel met de verwekker werden geïnfecteerd en toch gezond bleven, bevestigen deze conclusie. "Waarom sommige paarden wel ziek worden en een groot deel niet, is nog steeds een raadsel", zegt dr. Hörügel. Er zijn ook geen specifieke symptomen, de ziekte gedraagt zich als een kameleon. In plaats daarvan zijn er veel verschillende symptomen: een licht verhoogde lichaamstemperatuur, stijfheid van en verlamming aan meer dan een been, spierpijn, hartaandoeningen, verandering van het gedrag, oogontstekingen en verandering van de huid in het gebied van de beet kunnen aanwijzingen zijn.

Dezelfde klachten treden echter ook op bij andere infectieziekten (bijv. veroorzaakt door het equine herpes-virus, leptospiren, Babesia, Anaplasma). Daarom moeten deze mogelijkheden eerst worden uitgesloten. "Als een paard twee van misschien vijftien mogelijke symptomen vertoont en men wel antilichaampjes tegen Borrelia-bacteriën vindt maar geen verwekker, zou het fout zijn om deze aan borreliose toe te schrijven", legt professor Pfister uit.

Behandeling

In gevallen waar de klinische symptomen toch op borreliose duiden, gaan de experts er tot nu toe van uit dat het gaat om een afwijking van het immuunsysteem van het geïnfecteerde paard. "Met deze achtergrond kunnen ook andere ziekteverwekkers de gastheer gemakkelijker beschadigen en een bestaand ziektebeeld veranderen of zelfs verergeren", legt dr. Hörügel uit. "Daarom is de beschrijving van het verloop van de ziekte moeilijk tot onmogelijk." Mocht de behandelende dierenarts de diagnose borreliose stellen, dan wordt de ziekte

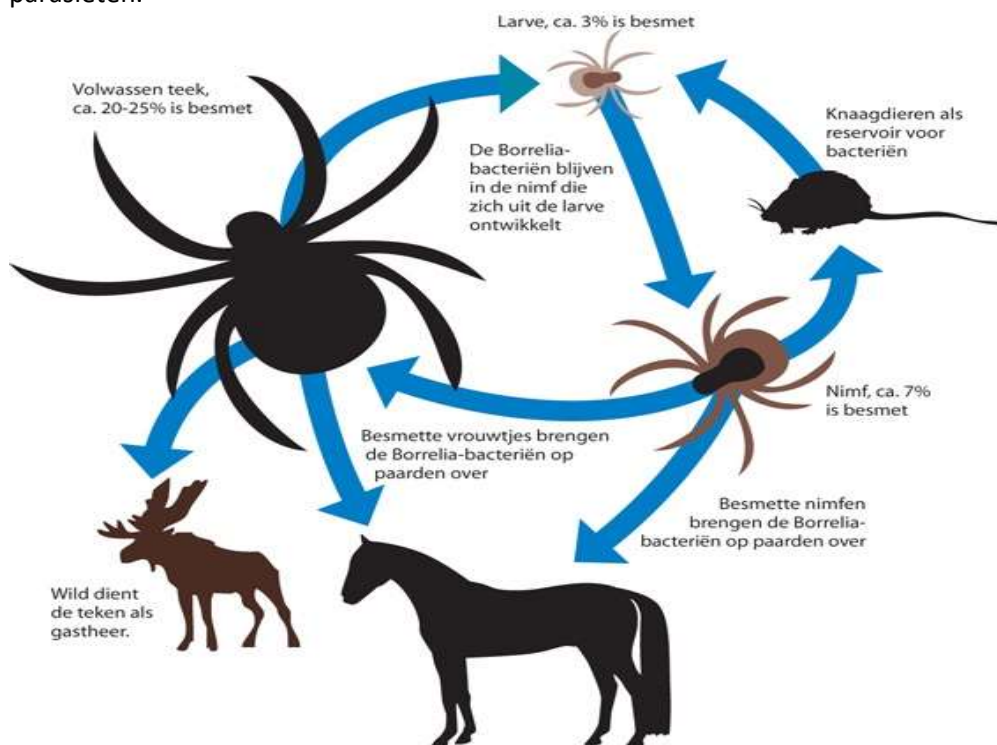
met de antibiotica Tetracycline (intraveneus) of Doxycycline (oraal) behandeld. Vooral bij een recente infectie is de kans op genezing relatief goed. "Maar helaas wordt de ziekte meestal pas in een later stadium vermoed. De lokale huidinfectie die als een rode plek in het gebied rondom de beet verschijnt, is bij mensen weliswaar duidelijk zichtbaar, maar bij een paard door de vacht niet te herkennen", waarschuwt dr. Hörügel.

Preventie

De beste bescherming tegen borreliose zijn echter nog steeds regelmatige preventieve maatregelen. De huid van de paarden moet tijdens het weideseizoen liefst elke dag op teken worden gecontroleerd; de teken worden dan met een pincet of een speciaal tangetje verwijderd. "Er zijn ook berichten die suggereren dat bijvoeren met lijnzaad vanwege het hoge linolzuurpercentage tegen teken helpt", vertelt dr. Hörügel. "De teken lusten deze vetzuren namelijk niet." Bovendien is het raadzaam om de weide regelmatig te maaien, omdat teken vaker op weiden met hoog gras en onkruid voorkomen. "Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat de weiden dan droger zijn, wat teken eveneens niet leuk vinden." Bovendien zijn de teken op dit soort weiden duidelijk minder besmet met Borrelia-bacteriën, vermoedelijk omdat er minder muizen zijn.

De lange weg van een bacterie

Na het uitkomen (uit het ei) ontwikkelen de teken zich via larven en nimfen tot volwassen parasieten.

Elk stadium heeft voor zijn verdere ontwikkeling een bloedmaaltijd nodig. De larven en nimfen hebben een voorkeur voor bos- en woelmuizen die als reservoir voor Borrelia-bacteriën dienen maar zelf niet ziek worden. Op deze wijze neemt de teek de verwekker al vroeg in zich op.

Heeft een geïnfecteerde teek zich op zijn nieuwe gastheer – bijvoorbeeld een paard – vastgezogen, dan verspreiden de verwekkers zich naar de speekselklieren van de parasiet. Tijdens het bloed zuigen besmet de teek dan via zijn speeksel de huid van zijn gastheer.

(Bron: <http://www.rosmagazine.nl/ros-online/medisch/teken.html>)

ZOEKERTJES / TE KOOP: